Kinh tế Vĩ mô
Lý thuyết và Hàm ý Chính sách

Giới thiệu môn học
FETP 2011

Ban giảng viên

- Đinh Vũ Trang Ngân
- Jonathan Pincus
- Nguyễn Quý Tâm
- Châu Văn Thành

Tài liệu

1. Đề cương môn học (Syllabus)
2. Bài giảng
3. Bài đọc
4. Sách
5. Tình huống thảo luận
6. Câu hỏi và bài tập hệ thống

Đánh giá và yêu cầu

- Cơ cấu điểm: [20%-30%-25%-25%]
- Tham gia lớp: đầy đủ - đúng giờ
- Đọc tài liệu ở nhà
- Nghe tin tức, đọc báo
- Thảo luận – Tranh luận
- Không điện thoại!

Chủ đề (1) – *Đo lường*

1. Hạch toán thu nhập quốc dân
2. Cán cân thanh toán

Chủ đề (2) – *Tăng trưởng*

3. Tăng trưởng dài hạn – xu hướng lịch sử
4. Tăng trưởng dài hạn – Mô hình Solow và Hạch toán tăng trưởng
5. Tăng trưởng dài hạn – Hội tụ, phân kỳ và tăng trưởng nội sinh
6. Tăng trưởng dài hạn – Các mô hình tăng trưởng cơ cấu

Chủ đề (3) – *Kinh tế vĩ mô cơ bản*

7. Nền kinh tế thực
8. Ngân hàng, ngân hàng trung ương và tiền tệ
9. Chu kỳ kinh tế
10. Mô hình IS-LM
11. Mô hình AS-AD
12. Tiết kiệm và đầu tư
13. Lạm phát
14. Các chủ thuyết cơ cấu, tiền tệ và kỳ vọng hợp lý

Chủ đề (4) – *Nền kinh tế mở*

15. Ý nghĩa tỷ giá hối đoái
16. Nền KT mở - Mô hình Mundell-Fleming
17. Dòng vốn vào, BOP và chính sách tiền tệ
18. Lãi suất và tỷ giá - Điều kiện ngang bằng lãi suất danh nghĩa
19. Hệ thống tiền tệ quốc tế - Lựa chọn cơ chế tỷ giá
20. Giảm phát và bẫy thanh khoản

Chủ đề (5) – *Việt Nam*

21. Tự do hóa tài chính và tăng trưởng
22. Các lựa chọn chính sách kinh tế vĩ mô
23. Bài học từ khủng hoảng 2008
24. Việt Nam và bất ổn kinh tế vĩ mô

Các vấn đề Kinh tế Vĩ mô quan tâm

- Kinh tế vĩ mô và vi mô
- Vấn đề vĩ mô
  1. Sản lượng
  2. Giá cả
  3. Việc làm
  4. Cán cân thanh toán
  5. Tăng trưởng kinh tế
- Tại sao mỗi vấn đề bên trên lại quan trọng?

Từ vấn đề vĩ mô đến mục tiêu

Vấn đề:

1. Sản lượng
2. Giá cả
3. Việc làm
4. Cán cân thanh toán
5. Tăng trưởng kinh tế

Mục tiêu:

- Tùy quốc gia
- Giai đoạn
- Bối cảnh
- Đánh đổi mục tiêu

Mục tiêu chủ yếu của chính sách

- Tăng trưởng kinh tế bền vững
- Giá cả ổn định (lạm phát thấp)
- Công ăn việc làm cao
- Mức sống trung bình được cải thiện
- Tình trạng bền vững của cán cân thanh toán
- Tình hình tài chính chính phủ vững mạnh
- …

Chỉ tiêu kinh tế 2011

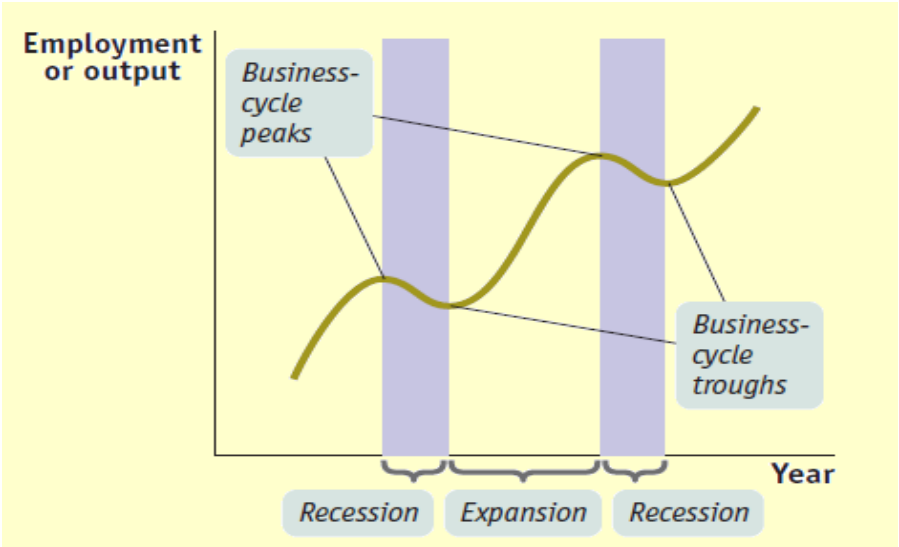
Kỳ họp thứ tám, Thủ tướng Chính phủ báo cáo Quốc hội các chỉ tiêu kinh tế năm 2011:

- GDP tăng khoảng 7 - 7,5% (6%) so với năm 2010;
- GDP bình quân đầu người khoảng 1.300 USD;
- Tổng kim ngạch xuất khẩu là 74,8 tỷ USD, tăng 10% so với năm 2010; giảm nhập siêu xuống dưới 20%;
- Bội chi ngân sách nhà nước so với GDP 5,5%;
- Tổng nguồn vốn đầu tư phát triển toàn xã hội khoảng 40% GDP;
- Tăng giá tiêu dùng khoảng 7% (15%, 17%...)

Sự đánh dỗi giữa các mục tiêu

- Liệu có sự đánh đổi giữa các mục tiêu?
- Có sự đánh đổi giữa thất nghiệp và lạm phát?
- Có sự đánh dỗi giữa tăng trưởng kinh tế và lạm phát không?
- Tăng trưởng kinh tế và cán cân thanh toán-Có sự đánh dỗi?

Chu kỳ kinh tế và xu hướng tăng trưởng dài hạn

Chính sách đạt mục tiêu

- Chính sách kinh tế vĩ mô có thật sự cần thiết?
- Ổn định hóa (ngắn hạn)
  - Chính sách phía cầu
    1. Chính sách tài khóa
    2. Chính sách tiền tệ
    3. Chính sách tỷ giá
  - Chính sách phía cung (dài hạn)
- Tăng trưởng (dài hạn)
  1. Vốn vật chất
  2. Vốn nhân lực
  3. Thay đổi công nghệ/Năng suất

Chính sách quản lý phía cầu

- Những nỗ lực của chính phủ nhằm làm thay đổi mức và tốc độ tăng AD, kéo theo thay đổi sản lượng, việc làm, lạm phát, BOP, và tăng trưởng thông qua các chính sách tài khoá và tiền tệ

- Các trục trặc có thể có:
  - Dữ liệu không chính xác
  - Mâu thuẫn giữa các mục tiêu chính sách
  - Lựa chọn công cụ chính sách đúng
  - Độ trễ thời gian (trong và ngoài)
  - Các cú sốc bên ngoài

Chính sách phía cung

- Chính sách phía cung là gì?
- Chính sách phiá cung và thị trường sản phẩm
  - Tư nhân hoá
  - Giảm ràng buộc đối với các thị trường
  - Tăng cường chính sách cạnh tranh
  - Cam kết tự do hoá thương mại quốc tế
  - Phát triển SMEs/tinh thần doanh nghiệp
  - Đầu tư vốn và phát minh sáng chế
- Chính sách phía cung cho thị trường lao động
  - Cải cách nghiệp đoàn
  - Tăng chi tiêu cho giáo dục và đào tạo
  - Cải cách thuế thu nhập và khuyến khích làm việc

Tăng trưởng kinh tế

- Lợi thế của tăng trưởng kinh tế:
  - Mức sống cao hơn
  - Tác động việc làm
  - Nguồn thu tài khoá
  - Thúc đẩy đầu tư
  - Niềm tin kinh doanh
- Bất lợi của tăng trưởng kinh tế
  - Rủi ro lạm phát
  - Các quan tâm về môi trường

Tăng trưởng kinh tế

- Xu hướng về tốc độ tăng trưởng kinh tế
- Tốc độ tăng trưởng trung bình dài hạn
- Sản lượng tiềm năng dài hạn phụ thuộc:
  - Tốc độ tăng của lực lượng lao động
  - Tốc độ tăng của trữ lượng vốn – vai trò của đầu tư vốn cố định
  - Tốc độ tăng của năng suất vốn và lao động
  - Sự cải tiến công nghệ

Các trường phái kinh tế vĩ mô

"God put macroeconomists on earth not to propose and test elegant theories but to solve practical problems"

(Mankiw 2006)

Ba trường phái tư duy trong Kinh tế học vĩ mô

	Hậu-Keynes	Keynes Tân cổ điển / Keynes mới	Cổ điển (hay Tân cổ điển)
Kiến thức về tương lai	Bất trắc không thể giảm	Thông tin hạn chế	Hoàn hảo
Năng lực tự điều chỉnh trong ngắn hạn của nền kinh tế	Không có trong ngắn hạn	Có nhưng chậm và không đồng đều	Có nếu chính phủ không can thiệp
Bong bóng tài sản	Phổ biến	Có thể	Không thể
Tăng trưởng dài hạn	Cầu xác định	Cung xác định	Cung xác định
NAIRU	Không tồn tại	Tồn tại	Tồn tại
Xác định cung tiền	Nội sinh	Ngoại sinh	Ngoại sinh
Lạm phát	Chi phí đẩy và mâu thuẫn xã hội	Tăng trưởng tiền	Tăng trưởng tiền
Đầu tư	Độc lập với tiết kiệm	Phụ thuộc vào tiết kiệm	Phụ thuộc vào tiết kiệm

Nguồn: Jonathan 2010

Hai dạng nhà kinh tế học vĩ mô

- Nhà kỹ thuật (engineers)
  - Giải quyết vấn đề thực tiễn
- Nhà khoa học (scientists)
  - Hiểu cách thức thế giới vận hành
  - Phát triển các công cụ phân tích và lý thuyết
- Thế giới cần cả hai
- Nhiệm vụ của các nhà kinh tế vĩ mô: “vai trò kép”
- Quan tâm thông thường của người học:
  - Cách thức thế giới thực vận hành
  - Chính sách công có thể cải thiện thành quả kinh tế như thế nào

N. Gregory Mankiw

- The Keynesian Revolution (Cuộc cách mạng của Keynes)
- The New Classicals (Cổ điển mới)
- The New Keynesian (Keynes mới)
- The theory and empirics of long-run economic growth (Tăng trưởng kinh tế dài hạn)
- A New Synthesis (Trào lưu tổng hợp mới)

Khoa học Kinh tế vĩ mô

"The sad truth is that the macroeconomic research of the past three decades has had only minor impact on the practical analysis of monetary or fiscal policy." (Mankiw 2006)

Và

- Căng thẳng giữa hai phái New Classical và New Keynesian giúp hình thành "New Synthesis"
  - nền tảng cho thế hệ các mô hình kinh tế lượng vĩ mô mới, và
  - vai trò của khoa học kinh tế học vĩ mô tương lai.

What's Wrong with Modern Macroeconomics

6 - 7 November 2009 CESifo Conference Centre, Munich

Macro and Growth Policies in the Wake of the Crisis

Washington, DC, March 7 and 8, 2011

- Session I. Monetary Policy
- Session II. Fiscal Policy
- Session III. Financial Intermediation and Regulation
- Session IV. Capital Account Management
- Session V. Growth Strategies
- Session VI . The International Monetary System